

Nou document en blanc
Montse Gort

STONBERG
EDITORIAL

NOU DOCUMENT
EN BLANC

Montse Gort

STONBERG
EDITORIAL

Primera edició: octubre 2022

© Montse Gort Solé

© del pròleg: Jordi Roig Pi

© foto de la coberta: Montse Gort Solé

© del disseny de la coberta: Montse Gimferrer

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes 636 – 08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Producció: Stonberg Editorial

ISBN: 978-84-125864-4-2

DIPÒSIT LEGAL: B 18307-2022

Cap part d'aquesta publicació,
inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda,
emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà,
ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic,
de gravació o de fotocòpia
sense permís previ de la marca editorial.

*«Oh vida, vida,
pur corrent, com t'assembles
a les paraules!
Un rostre vol llegir-s'hi;
L'aigua fuig de la imatge.»*

Carles Riba. (TANNKA LXVI. Inscripció)

EL VERTIGEN DEL BLANC

Començar a escriure un pròleg produeix la mateixa sensació de vertigen de qui es posa davant d'un nou document en blanc per fer un llibre de poemes, una novel·la o el que sigui que tingui al cap. La fortuna d'aquest prologuista és que ja té més de mitja feina enllestida.

Montse Gort s'enfronta ara al seu tercer llibre de poemes amb la mateixa valentia que ho va fer en els dos primers, però en aquest cas, fa un gir important, un gir cap a un lloc ignot, clar, net i blanc. Un lloc que atresora tot un ventall de possibilitats que permet l'escriptura i la vida.

Un document en blanc és un nou dia, un canvi, un camí per destapar, un indret on intervenir o un lloc per denunciar i, sobretot, un espai verge on deixar palès un recull extraordinari de poemes com el que teniu a les mans.

La poeta, en el seu primer llibre, *Del pretèrit imperfecte al futur simple*, jugava amb les paraules per recrear-se amb humor i destresa, fent-les ballar al seu arbitri amb una brillant estètica discursiva on barrejava l'originalitat i la plasticitat com ningú. A *Anem camí de casa*, fa un viatge per tornar a casa. Han passat els anys, els somnis, les pèrdues, les coses que no s'entenen, la memòria s'ha convertit en

un estigma. És un llibre d'introspecció, íntim, una descoberta dels racons d'ella i de casa seva.

El recull de poemes *Nou document en blanc*, és l'evidència que la poeta no s'acomoda, es fa preguntes, investiga, es molesta, es posa davant dels nassos un document en blanc com un repte, un desafiament, fins i tot m'atreviria a dir que ella mateixa provoca un duel entre els versos i la vida. Particularment admiro les poetes que es llencen al buit o al full en blanc, que ve a ser el mateix, sense xarxa, a la recerca de noves vies d'escriptura. La poesia és una forma diferent de llenguatge, de dir certes coses que no poden ser dites, una manera divergent de veure el món o com diu la poeta «Les fulles són a terra per rebre els mots que no hem sabut escriure.»

Els poemes d'aquest llibre parlen d'esperança i de vida: «Qui em vulgui acompanyar que es faci vent». Del malbaratament d'oportunitats: «Nous casos positius d'incompetència». D'incertesa: «Aquesta nit rondava tanta normalitat per dins del somni que he hagut de pessigar-lo». De vulnerabilitat: «Damunt d'un fil, parada, l'existència». De futur: «Les veus perden el so dels recitals i per la xarxa, fan de voluntàries». En definitiva, un llibre amb un canvi notable de registre, que és ple de reflexions, de situacions quotidianes, d'evidències i de reptes, de la infinitat de desafiaments que et proporciona un document en blanc: «A la pantalla s'ha encès una llumeta de rebre».

PRÒLEG

A vegades fa falta tenir dubtes per obtenir respostes i poder passar pàgines sense tenir por si ha caducat l'antivirus.

Montse Gort té una destresa innata per dominar el ritme al seu arbitri. Sempre m'he preguntat si ho fa a consciència o és congènit, sigui com sigui, a mi em fascina a la velocitat que et fa llegir els versos; ara lent, ara accelerat, ara uniforme, ara sincopat i per damunt de tot quan et fa seguir el ritme del cor. Sense voler acabes portant el compàs amb els peus per acompanyar la cadència de les paraules.

Un punt i a part mereixen els versos o les paraules enginyoses. Aquesta singular característica l'ha conservada des del primer llibre. Saber jugar amb les paraules és bàsic per escriure poesia, et fa esprémer el cervell i et garanteix una llarga vida mental, tant a qui escriu com a qui llegeix. I, fer-ho de manera sorprenent com ho fa ella, no és gens senzill, sinó proveu-ho.

El millor que podeu fer és deixar de llegir aquest pròleg i començar a endevinar el llibre. Jo m'he sentit identificat i compromès com un germà, com aquell a qui li confesses un secret i et respon amb la vida. M'hauria agradat inventar-me alguna paraula innovadora per descriure el que he sentit davant de cada document tacat d'aquests poemes formidables, però el que se m'acut és que ho feu vosaltres mateixos i per això us recomano que obriu les finestres que ella ens posa davant dels ulls, que

PRÒLEG

embruteu les hores en blanc, que trepitgeu els versos muts, que arregleu els desperfectes, que estreneu cada dia el dia de demà o que feu un salt al buit, però no us descuideu endur-vos aquest llibre pel viatge.

Seguiu a aquesta poeta perquè té un futur apassionant just al següent arxiu de la memòria. Un cop superat el vertigen del blanc, res no la podrà aturar.

Jordi Roig, agost de 2022.

«...com no actua, no hi ha res que no faci»

Lao Zi, c. XI (*El llibre de la perfecta vacuïtat. Lie Zi*)

Em fascina la immensitat de tot origen. El «no-res» que permet el «tot». El buit que dona pas a un hipotètic avenir, sigui aquest un acte creatiu o bé repetitiu. Per això em fascina també l'espai en blanc, tant en el seu sentit més metafòric com literal, referit al fragment de full de paper sense utilitzar. Em fascina pel seu potencial i també per la força que conté tota absència.

L'ignot, el nou dia, la zona polida, intacta, neta..., que es presenta davant nostre i ens ofereix la possibilitat d'entrar-hi, intervenir-hi, sortir-ne i passar a la següent, de manera reiterada. Un moviment permanent i —precisament per això—, paradoxalment, immutable. Dit d'una altra manera: una quietud no absenta de canvis (tecnològics, polítics, socials, guerres, pandèmies...), que comporten canvis de paradigma, i que ens permeten tenir una experiència única darrere l'altra; un flux constant d'oportunitats que es repeteix i que, a la vegada, canvia segons la mirada de qui ho observa, de qui hi entra...

Em preocupa, però, la vulnerabilitat d'aquest espai en blanc.

“Si dic silenci, el trenco”

Montse Gort

Teclat

De tant errar pel buit amb les mans plenes
hem fet un regalim. Aquí degota:
empremtes–vanitat que, a batzacades,
pretenen, insistents, deixar la seva.

Captura de pantalla

La zona immaculada, davant meu,
espera el vessament de la cabòria.
Massa contrast! L'excés d'informació
pot saturar la xarxa del senderi.

Batecs nivals restauren la bellesa
hipnòtica d'origen: pulcritud!
A poc a poc m'adono com m'atrapa.
Ja no m'hi resisteixo. Me n'hi vaig!

Primeres passes

Pel cel s'ensuma el núvol de basarda
que arribarà demà. Rellampegueja!
Els pètals dels nadons, a punt de festa,
s'encaren, impacients a la claror.

L'ignot juga amb les flors a moure ombres
i al finestral no hi cap tot el paisatge.

«INNOBLiària»

L'últim forat on es podia viure
ha quedat invertit,
especulat,
colgat,
traït.

Qui hi vulgui entrar
haurà de caure al fons
d'un mal tracte
fet contracte
d'un futur
que és un furt
i tan curt
que per molts ja és invisible.

L'avenir — si és «invivable»—
és un dret que no existeix!

Desinfecció

Ens hem anticipat al fatalisme
parant la mà al desastre. Ara toca
deixar caure l'almoïna i, a sarpades,
desenrunar l'accés a la bellesa.
Posar a bullir l'esguard abans d'entrar.

Miratge

Triàvem l'or —l'aixeta sempre oberta—.
Enverinats d'excessos, els efluvis
lliuraven rius de falses esperances
on es banyava nua la cobdícia.

Massa abundor pot ser molt perillosa
i el fons no es veu. Va desaiguar de sobte
la bona sort i ens va quedar el fangar.
Descalça, la il·lusió ho remou encara.

Castells de vent als peus de la galleda.

ConfigurACCIÓ

Nou document en blanc. Cada ocasió
desplega el seu arxiu. Cal inserir
la vida en un format lliure d'estigmes.
Que es pugui compartir sense desar.

Expectació

Planen estols de dubtes
sobre aquests instants reclosos.
Una primavera inquieta
deixa anar oportunitats darrere els vidres.
Només les més salvatges tenen flor.

Presències

El desconsol ha entrat a dins la cambra
solemne i implacable. Les rajoles
miren l'impuls que vàrem deixar córrer
per quan fos el moment. A la tauleta,
el bes, el frec, l'anhel... El determini
de retenir-ne el rostre i la claror.

STONBERG
EDITORIAL
